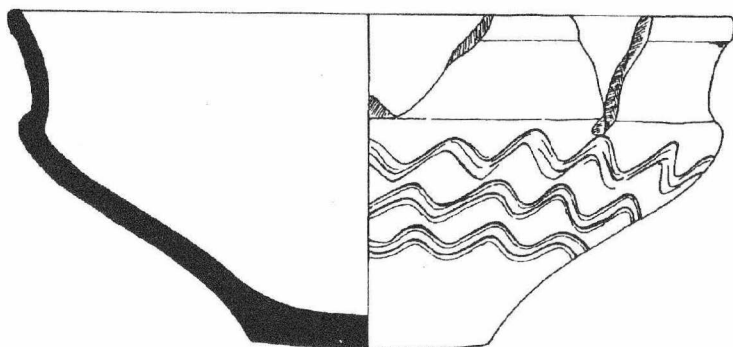

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

BRNO 1993

der TBK. Die Fundstelle selbst unterschied sich keineswegs von dem umliegenden braunen Ackererdreich. Bei der nachfolgenden Rettungsgrabung eines von den Objekten gelang es ein sehr qualitätsmäßiges Material zu gewinnen, das mit dem jüngeren Besiedlungsabschnitt des äneolithischen Burgwalles Rmíz bei Laškov korrespondiert, der in Luftlinie nur 400 m entfernt ist. Im Hinblick zur Bedeutung der Entdeckung führte man im Oktober des selben Jahres auf der Lokalität eine kleinere Flächenabdeckung (12x21 m) durch, durch die wir weitere 17 Objekte der jüngeren Stufe der TBK und eins aus der Latenezeit untersucht haben.

Die kreisförmigen oder breit ovalen Gruben im Durchmesser stets um 2 m und mit geradem Boden waren 20-120 cm im Lößliegenden eingelassen, das an diesen Stellen von einer 40 cm mächtigen Humusschicht überdeckt ist. Die Objekte respektierten sich gegenseitig, wobei die Entfernung zwischen einigen von ihnen geringer als 30 cm war. Über ihre Funktion läßt sich vorläufig nicht konkretes sagen. Nur Objekt Nr. 17 in der Ostecke der freigelegten Fläche könnte man als Überrest eines Ofens mit eingestürzter Kuppel interpretieren. Bemerkenswert sind Kupferfunde aus den Objekten Nr. 9. und 10.

Die Lokalität befindet sich auf der linksufrigen Terrasse des Fließchens Šumice, 1 km in Ostrichtung vom Zentrum der Gemeinde. Auf der Karte 1:10 000, Blatt 24-22-16 finden wir sie in der Umgebung des durch die Koordinaten 130 mm von W und 150 mm von S bestimmten Punktes. Mit der Grabung gelang es eine weitere leere Stelle eines Mosaiks auszufüllen, das durch die systematische Erforschung der Mikroregion des Burgwalles Rmíz bei Laškov entsteht.

HROB KULTURY SE ŠŇUROVOU KERAMIKOU Z MOSTKOVIC (okr. Prostějov)

MIROSLAV ŠMÍD, AÚ ČSAV Brno
(Tab. 3, 4)

V první polovině června 1991 byla hloubena rýha pro uložení potrubí pro velkokapacitní výkrmnu prasat ve Vícově na katastru obce Mostkovice. Při zemních pracech došlo k porušení několika pravěkých objektů, z nichž většina patřila do období lužických popelnicových polí a jeden poskytl několik drobných střepeň kultury s vypíchanou keramikou. Přibližně 50 m západně od SZ nároží hřbitovní zdi byl rýhou částečně poškozen tmavohnědý zásyp hrobu kultury se šňurovou keramikou, jak ukázal záchranný archeologický výzkum provedený dne 20. 6. 1991. Místo nálezu je situováno na nízké levobřežní terase říčky Hloučely, jižně od tzv. dálnice vedoucí z Prostějova přes Mostkovice na Ohrozim (ZM 1:10 000, list 24-24-06, 103 mm od V a 73 mm od J s. č.), při jejíž stavbě došlo v roce 1940 v blízkosti hřbitova rovněž k zachránění obsahu jednoho hrobu KŠ (ČIŽMÁŘOVÁ-ŠMÍD 1976).

Čtvercová hrobová jáma se zaoblenými rohy a délkou stran 180-190 cm byla orientována v ose hlavních světových stran. Rovné ploché dno se nacházelo 160 cm pod úroveň dnešního terénu; sprašové podloží je v těchto místech kryto 60 cm vrstvou černozemě. V severní části hrobové jámy, blíže SV rohu, ležel shluk lidských kostí, patřících dvěma jedincům a několik záměrně poškozených nádob. Další nádoby společně s drobným měděným kroužkem byly nalezeny v jižní polovině hrobu. V původním uložení zůstalo pouze kostěné dláto, které leželo při severní stěně blíže SZ rohu. Původní zásyp hrobové jámy byl v její JZ části porušen menší jamkou, ve které byl uložen hrnek s jedním uchem a kostěné šídlo. O hrnku lze celkem spolehlivě říci, že patří rovněž do náplně kultury se šňurovou keramikou. Keramika datuje hrob do podskupiny III b místního lokálního vývoje KŠ.

Literatura

ČIŽMÁŘOVÁ, J. - ŠMÍD, M. 1976: Příspěvek k poznání kultury šňurové na Prostějovsku. Arch. rozhledy 28, 530-536..

Grab der Kultur mit Schnurkeramik aus Mostkovice (Bez. Prostějov). Im Juli 1991 wurde nördlich der Gemeinde Mostkovice eine Rinne für eine Rohrleitung ausgehoben. Bei den Terrinarbeiten kam es zur Zerstörung von einigen prähistorischen Objekten, von denen die Mehrzahl

dem Abschnitt der Lausitzer Urnenfelderkultur gehörte und das eine gewährte einige kleine Scherben der Stichbandkeramik. In der Nähe des Friedhofes erfaßte der Aushub auch die Aufschüttung eines Grabes der Kultur mit Schnurkeramik. Die quadratische Grabgrube mit abgerundeten Ecken und einer Länge von 180-190 cm war in der Achse der Hauptweltrichtungen orientiert. Der gerade flache Boden befand sich in einer Tiefe von 160 cm unter dem Niveau des heutigen Terrains. Die Situation am Grabgrubenboden spricht eindeutig davon, daß das Grab sekundär geöffnet worden war; eine Agglomeration menschlicher Knochen von zwei Individuen lag in der NO-Ecke der Grabgrube. Sekundär hat man in der Aufschüttung ein Grübchen ausgehoben und darin ein Töpfchen derselben Kultur und eine beinerne Ahle deponiert. Die Keramik datiert das Grab in die Untergruppe III b der lokalen Entwicklung.

SÍDLIŠTĚ KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ NA POMEZÍ K. Ú. DRSLAVIC A HAVŘIC (okr. Uherské Hradiště)

ROBERT SNÁŠIL, Slováké muzeum Uherské Hradiště

Při rekognoscaci lože nové obchvatové silnice v úseku mezi Veletinami a Uherským Brodem, byly objeveny přesně na rozmezí katastrálních hranic obcí Drslavic a Havřic v prostoru směrníku JP-39A panem J. Mahalem archeologické objekty. Následný záchranný výzkum Slovákého muzea zjistil, že lokalita náleží již dříve registrovanému místu s polykulturním pravěkým osídlením. Nachází se severně od východního cípu háje "Obora" na mírnějším k severu přivráceném svahu kolem vrstevnice 210 m n. m., na poli na levém břehu řeky Olšavy, od níž je jižním směrem vzdálena 120 m. Kartografická lokalizace: základní mapa ČSSR, 1:50 000, list 25-33 Uherské Hradiště, od východního okraje 78 mm, od jižního okraje 31 mm.

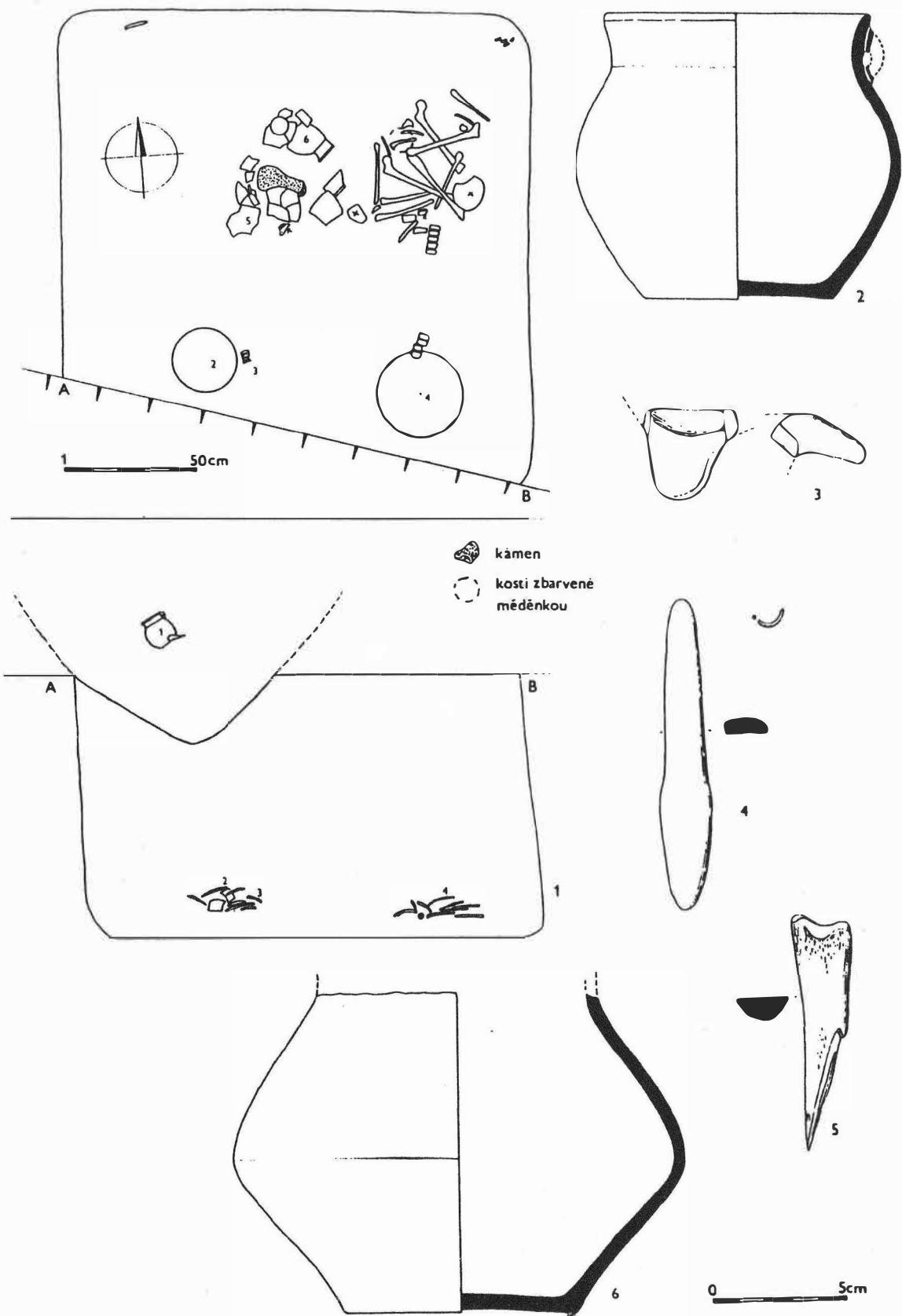
Skrývka orníční vrstvy těžkými mechanismy při hloubení trasy lože budoucí vozovky dosáhla úrovně báze podorníční vrstvy a zasáhla tak rozmezí zemědělsky kultivované části a sterilního podloží. To je tvořeno žlutou až žlutohnědou mírně jílovitopísčitou spraší, jejíž povrch se v rámci archeologické lokality nachází v hloubce 40 až 50 cm pod úrovní dnešního povrchu. Objekty byly původně zahlubovány již do podorníční vrstvy. Skrývka, zasahující hlouběji, podstatně narušila nebo i zničila koruny objektů. K dispozici pro archeologický výzkum zůstaly prakticky jen ty části objektů, které zasahují do podloží. Z jejich původního většího počtu mohly tak být zkoumány již pouze tři.

Jámový sídlištní objekt kotlovitého tvaru (pr. obvodu 146x160 cm, pr. dna 62x66 cm, hloubka od podloží 42 cm) obsahoval zlomky keramiky, část kotoučovitého závaží tkalcovského stavu, pískovcový hranolovitý brousek, drobné zlomky mazanice a úlomky zvířecích kostí. Ojedinele se vyskytly i drobné pískovcové kameny. V zásypu nade dnem se v jednom místě nalezla kumulace drobných vodních plžů kornoutovitého tvaru. Objekt lze charakterizovat jako spodní část zásobní jámy s přístupem od západní strany. Vzhledem k charakteru vrstevnatosti zásypu a zoologickým nálezům, nelze vyloučit jeho zánik povodní z blízké řeky doprovázený druhotným zřícením okrajů jámy na její dno a poté následným záměrným zasypáním. Z nálezů (inv.č. 229.045-229.112) upozorňujeme kromě uvedených na rozšířený okraj misky s plochou horizontální úchytkou se dvěma vertikálními otvory, nebo rozšířený okraj jiné misky s typickým červeně zbarveným povrchem.

Ze druhého, téměř zcela zničeného objektu (patrně chaty) se zachovala těsně nad sprašovým podložím část útržků dusané hliněné podlahy na ploše cca 2 m². Z ní byly vyzvednuty nálezy (inv. č. 229.113- 229.135) reprezentované tenkostěnnými okraji a výdutěmi z nezdobených zvoncovitých pohárů, zlomky misek i dalších tvarů, mazanice a pazourkové úštěpy včetně částí jádra.

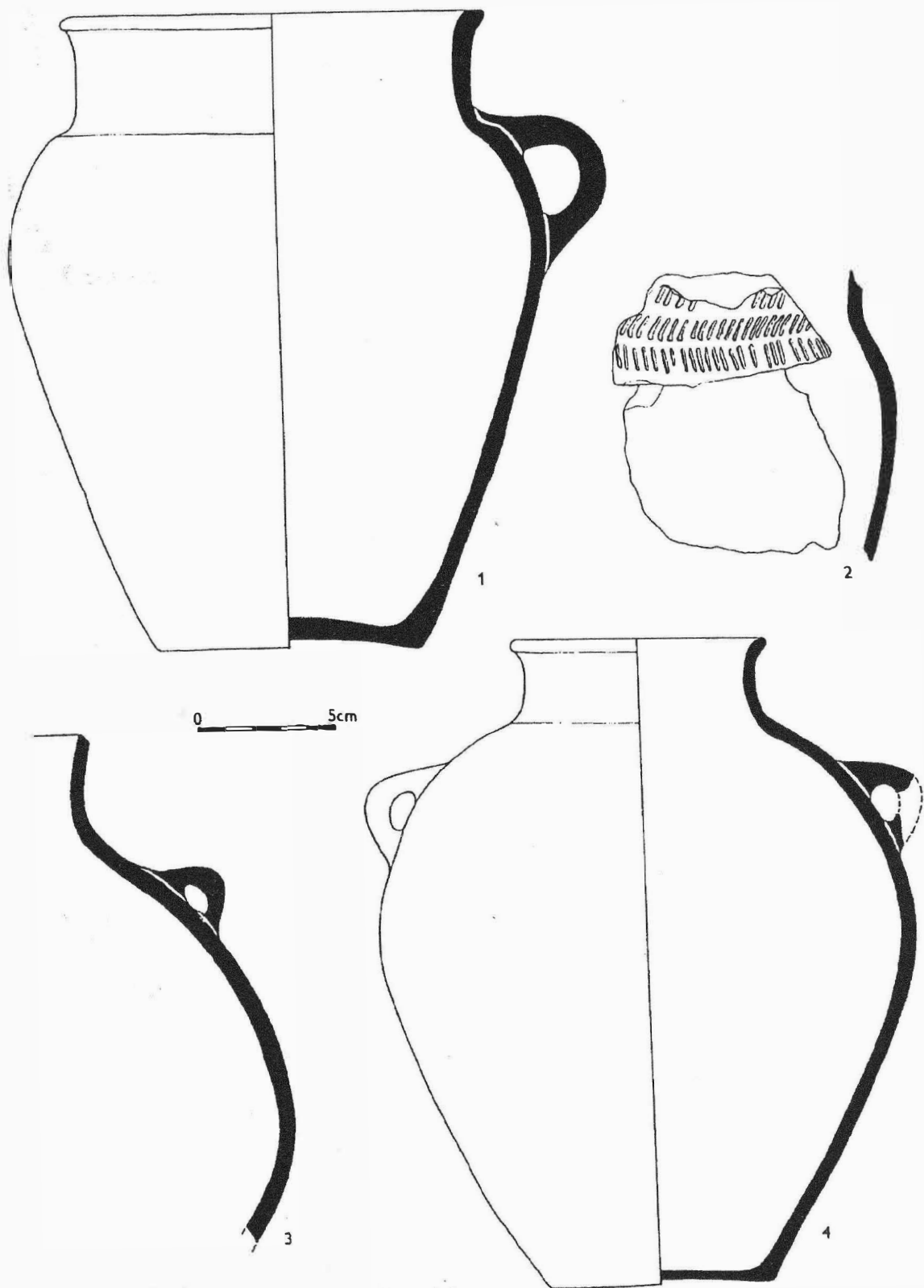
U třetího objektu odpovídala nálezová situace předchozímu. Zde však, v prostoru útržkovitě zachovalé podlahy, byla navíc zaregistrována i zničená spodní část hliněné pece s množstvím dřevěných uhlíků. Nálezy (inv.č. 229.136-229.158) náleží okrajům nádob a jejich nezdobeným výdutím.

V katastru Drslavic (Pod oborou) i Havřic (Nad stavem) byly v minulosti sice objeveny sporadické stopy osídlení lidem kultury zvoncovitých pohárů, dosud však chyběly doklady trvalého osídlení v podstatě již zemědělským lidem v průběhu mladší fáze (PAVELČÍK 1982, 173), k níž se hlásí časovým začleněním zde pojednávaná lokalita. Stává se prvou toho druhu v Poolšaví.

Tab. 3. Mostkovice (okr. Prostějov). Hrob kultury se šňůrovou keramikou.

Šmíd, Hrob kultury...str. 48

Tab. 4. Mostkovice (okr. Prostějov). Hrob kultury se šňůrovou keramikou.

Šmíd, Hrob kultury...str. 48

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1991

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Královopolská 147
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	germánská miska ze 2. stol. z Dubňan
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů